

ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ВИХОВАННЯ СУЧАСНИХ СТУДЕНТІВ

Мирошниченко А.М., студ.

Гребеник Т.В. *, к.пед.н.

Політехнічний технікум Конотопського інституту

Сумського державного університету

** ur.grebenik@gmail.com*

Нині в Україні здійснюється пошук власних шляхів формування високосвідомого громадянина з активною життєвою позицією, а відтак проблема виховання громадянина у вищому навчальному закладі пов'язана з необхідністю переосмислення теоретичних основ громадянського виховання, врахування сучасної суспільної ситуації, що потребує орієнтації на цінності громадянського суспільства. «Ми стоїмо коли б чи не на роздоріжжі цінностей, де кожен ратує за свободу вибору й одночасно уникає відповідальності перед батьками, суспільством, зрештою, перед власним майбутнім», – стверджує В. Андрущенко [1, с. 9].

В останнє десятиліття предметом посиленої уваги ряду науковців стали питання громадянського виховання студентів у ВНЗ (В. Лисовський, Г. Ржевська, І. Соколова, І. Сопівник, О. Шестопалюк та ін.).

За допомогою узагальнення наукових розробок з громадянського виховання нами виокремлено такі психологічні аспекти громадянського виховання студентів: життєві цінності, мотивація до навчання, професійна кар'єра. На основі аналізу наукової літератури для дослідження виокремлених аспектів використано опитувальник життєвих цінностей (В. Сопов, Л. Карпушина); методика діагностики мотивів навчальної діяльності студентів (Т. Гордєєва, Є. Осін, О. Сичов); опитувальник діагностики ціннісних орієнтацій у кар'єрі (Л. Почєбут, В. Чикєр). «Процеси самоорганізації свідомості і діяльності людини відіграють ключову роль у розвитку особистості. Навчаючись у вузі, студенти не обмежуються лише навчальними заняттями, вони пізнають самих себе, що

виражається в рості їх особистісної і професійної свідомості» [2, с. 131].

Під час дослідження основними методами вивчення були анкетування, тестування, метод рейтингу, спостереження.

З першого курсу простежується єдність процесуальної й результативної мотивації навчання. При цьому істотно розвиваються мотиви й способи самоосвітньої діяльності.

Студенти, починаючи з другого курсу претендують на самостійність у більш відповідальних сферах життя, які пов'язані з визначенням планів на майбутнє, з життєвими перспективами тощо.

Ціннісні орієнтації різняться в залежності від віку студентів, однак спільним залишається інтерес щодо прагнення мати рівний успіх як у кар'єрі, так і в родині.

У студентів старших курсів домінують цілі, пов'язані з життєвими перспективами, вибором професії й самовиховання.

На основі співставлення отриманих експериментальних даних, їхнього кількісного та якісного аналізу простежено відмінності показників психологічних аспектів громадянського виховання студентів у залежності від курсу навчання.

Психологічні аспекти громадянського виховання студентів у вищих навчальних закладах мають важливе значення у формуванні сучасного фахівця – громадянина.

Проведене дослідження не вичерпує всіх аспектів проблеми психологічних аспектів громадянського виховання студентів вищого навчального закладу, що зумовлює подальші наукові розвідки щодо поглиблення структурних компонентів психологічних аспектів громадянського виховання студентів.

Література:

1. Андрущенко В. Умови та напрями інноваційного розвитку освіти / В. Андрущенко // Вища освіта України. – 2009. – № 3. – С. 5-13.
2. Семенов И. Н. Роль рефлексии в самоорганизации и развитии сознания личности в профессиональном образовании / И.Н. Семенов, М. Ю. Двоглазова // Мир психологии. – 2011. – № 2. – С. 131-143.

Електронні засоби та дистанційні технології для навчання протягом життя : тези доповідей X Міжнародної науково-методичної конференції, м. Суми, 13–14 листопада 2014 р. – Суми : Сумський державний університет, 2014. – С. 95-96.